

BROŞÜRÜ

TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Coğrafi İşaret Nedir ?	4
Geleneksel Ürün Adı Nedir ?	5
Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adının Diğer Sınai Mülkiyet Haklarından Farkı Nedir?	6
Kimler Ci ve GÜa Başvurusunu Yapabilir ?	7
Kimler Ci ve GÜa Başvurusu Nasıl Yapılır ?	8
Başvuru Yapılırken Nelere Dikkat Edilmelidir ?	10
Tescil Süreci	12
Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Resmi Amblemleri	14

COĞRAFI İŞARET NEDİR ?

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işarettir.

Coğrafi işaretler menşe adı ve mahreç işareti olarak ikiye ayrılır.

Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya istisnai durumlarda ülkeden kaynaklanan, tüm veya esas özelliklerini bu coğrafi alana özgü doğal ve beşerî unsurlardan alan, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerin tümü bu coğrafi alanın sınırları içinde gerçekleşen ürünleri tanımlayan adlar menşe adıdır. Menşe adları sadece ait oldukları coğrafi bölgede üretilirler. Çünkü ürün, niteliklerini ancak ait olduğu yöre içinde üretildiği takdirde kazanabilir. Menşe adına Finike Portakalı ve Malatya Kayısı örnek gösterilebilir.

Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya ülkeden kaynaklanan, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından bu coğrafi alan ile özdeşleşen, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri belirlenmiş coğrafi alanın sınırları içinde yapılan ürünleri tanımlayan adlar mahreç işaretidir. Ürünün yöre ile bağı sadece ünü de olabilir. Mahreç işaretine Antep Baklavası, Sürmene Bıçağı örnek gösterilebilir.

bir fikir dünyaya DEĞER

GELENEKSEL ÜRÜN ADI NEDİR ?

Menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ve ilgili piyasada bir ürünü tarif etmek için geleneksel olarak en az otuz yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanan adlar, aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması halinde geleneksel ürün adı olarak tanımlanır:

Geleneksel üretim veya işleme yöntemi yahut geleneksel bileşimden kaynaklanması.

Geleneksel hammadde veya malzemeden üretilmiş olması.

Geleneksel ürün adına örnek olarak lokum, hoşmerim, pastırma vb. ürünler verilebilir.

COĞRAFI İŞARET VE GELENEKSEL ÜRÜN ADININ DİĞER SINAI MÜLKİYET HAKLARINDAN FARKI NEDİR ?

Coğrafi işaretlerin ve geleneksel ürün adlarının diğer sınai mülkiyet haklarından üstünlüğü tek bir üreticiyi değil, belirli şartlar altında üretim ve pazarlama yapan kişilerin tümünü birden korumasıdır. Çünkü coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı alansal, yöresel, bölgesel, ülkesel genelliğe, bir anlamda anonimliğe sahip olup, sağladığı hak belli bir kişiye veya bazı kişilere bağlanamaz. Coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adları sadece başvuru sahiplerine değil, tescil belgesinde belirtilen koşulları sağlayan herkese hak sağlar. Ürünün gerçek üreticileri, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tescilinin sağladığı korumadan öncelikli olarak yararlanırlar.

bir fikir dünyaya DEĞER

KİMLER Cİ VE GÜA BAŞVURUSUNU YAPABİLİR ?

Başvuru hakkı

Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tescil başvurusu, tescile konu olan ürünün üreticisi üretici grupları, konu ve coğrafi yöre ile ilgili kamu kuruluşları, ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler, vakıflar ve kooperatifler veya ürünün tek üreticisi olması ve bu durumun kanıtlanabilmesi halinde ilgili üretici tarafından yapılabilir.

Çİ VE GÜA BAŞVURUSU NASIL YAPILIR ?

Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı başvuruları 1 Ocak 2020 tarihi itibarı ile Kurumumuzun yeni elektronik başvuru sistemi (EPATS) üzerinden gerçekleştirilir. Tüzel kişiler adına EPATS sistemi üzerinden gerçekleştirilecek işlemler için öncelikli olarak Kurumumuzdan yetki talebinde bulunulması gereklidir. Coğrafi işaret başvurusu kapsamında aşağıdaki bilgilerin çevrimiçi form üzerinde doldurulması gereklidir.

- Başvuru yapanın başvuru hakkına sahip olanlardan hangisine dâhil olduğuna ilişkin bilgi ve belgeler.
- Başvuru yapan gerçek veya tüzel kişinin ürünün tek üreticisi olması halinde, bu hususu ispatlayan bilgi ve belgeler.
- Başvuru yapanın kimlik ve iletişim bilgileri.
- Tescili istenen coğrafi işaretin adı, menşe adı veya mahreç işareti olduğuna ilişkin bilgi ile menşe adı veya mahreç işareti tanımına uygunluğunu kanıtlayan bilgi ve belgeler.
- Ürünün hangi ürün grubuna dâhil olduğuna dair bilgi.
- Ürünün tanımı, ürünün ve gerekli hallerde hammaddesinin fiziksel, kimyasal, mikrobiyolojik ve duyuşsal özelliklerini açıklayan teknik bilgi ve belgeler.

bir fikir dünyaya **DEĞER**

•Mahreç işareti başvurularında; ürünün üretimi, işlenmesi ve ürüne ilişkin işlemlerden belirlenmiş coğrafi alan sınırları içinde yapılması gerekenleri açıklayan bilgi ve belgeler.

•Coğrafi işaret tanımı kapsamında coğrafi işaret tesciline konu olan ürünün niteliğinin, ününün, tarihsel geçmişinin veya diğer özelliklerinin söz konusu coğrafi olan ile bağlantısının kanıtlayan bilgi ve belgeler (Gazete, makale, araştırma yazıları vb.)

•Coğrafi işaretin kullanım biçimini, varsa etiketleme ve ambalajlamaya ilişkin özel usulleri açıklayan bilgi.

•Başvuru ücretinin ödendiğine ilişkin Yeni Sistemde otomatik bilgi.

•Coğrafi işarete konu ibarenin Latin Alfabeti dışındaki harfleri içermesi halinde, bunların Latin Alfabesindeki karşılığı ve varsa Türkçe çevirisi.

•Denetim merci, Denetim Kriterleri, Denetim sıklığı ile ilgili ayrıntılı bilgiler.

•Örnek Denetim Tutanağı.

•Denetim Mercisinde bulunacak kurum/ kuruluşlardan alınacak taahhütnameler.

BAŞVURU YAPILIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR ?

- Coğrafi işaret başvurusunda, söz konusu ürünün ilgili yörede üretilmesiyle oluşan, diğer yörelerdeki benzer ürünlerden farklarının ortaya konması, bu farkların ürünün ünlendiği yöre ile bağının belirtilip ispatlanması gereklidir. Bu bağ toprak özellikleri, iklim, yağış rejimi, rakım, topoğrafya gibi doğal unsurlara dayanabileceği gibi beşeri unsurlardan da oluşabilir. Yöre insanının kültür ve tarihinden gelen etkilerin ürüne yansımalarıyla oluşan bir farklılık varsa bu da coğrafi işaret tescilinde önemli bir husustur.
- Üretim metoduna ve varsa ürüne özelliğini veren yerel üretim teknikleri ile usul ve adetlere ilişkin bilgi ve belgeler de başvuru formuna eklenmelidir (Ürüne ait genel üretim metotlarından ziyade, tescile konu olan ürünün varsa yöreye özgü özellikler taşıyan üretim metodu, üretimde kullanılan özel araçlar ve özellikleri tüm detaylarıyla açıklanmalıdır).

bir fikir dünyaya **DEĞER**

- Ürüne özelliklerini veren ve özdeşleştiği coğrafi alanın sınırları açıkça belirtilmeli ayrıca gerekli hallerde harita üzerinde gösterilmelidir.
- Ürüne diğer yörelerde üretilen benzer ürünlerden ayıran özellikler; üretim alanına ait iklim, toprak ve beşeri faktör özelliklerinin ürün üzerindeki ayırt edici etkileri tüm ayrıntılarıyla yazılmalıdır. Bu amaçla daha önce ürünle ilgili yapılmış bilimsel çalışmaların eklenmesi veya böyle bir çalışma yoksa uzman kuruluşlar ile yapılacak bir çalışmayla başvurunun şekillendirilmesi gerekmektedir.

- Coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunan, ürünün üretimi, işlenmesi veya ilgili diğer işlemleri hakkında yeterli sahip, yasal kuruluş biçimine bakılmaksızın herhangi bir dernek, birlik veya benzeri örgütten oluşan tarafsız bir denetim merci oluşturmakla yükümlüdür. Denetim hükümlerine uygun olarak denetim biçimini ayrıntılı olarak açıklayan ve örnek denetim tutanağını da içeren bilgi ve belgelerin başvuru formunda bulunması gerekmektedir.

TESCİL SÜRECİ

Tescil başvurusu yapılan coğrafi işarete veya geleneksel ürün adına ait başvuru Kurum tarafından değerlendirilir. İhtiyaç duyulduğu takdirde, konuda uzman bir veya birkaç kurum veya kuruluştan görüş alınır. 6769 sayılı Kanunda belirtilen koşulları sağlayan başvurular Bültende yayımlanır. Bültende yayım tarihinden itibaren üç ay içinde hakkında herhangi bir itiraz yapılmamış, yapılan itirazlar nihai olarak reddedilmiş veya itirazların değerlendirilmesi sonucunda değişikliğe uğramış başvuru, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde tescil ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilginin aynı süre içinde Kuruma sunulması şartıyla tescil edilir, sicile kaydedilir ve tescil bilgileri Bültende yayımlanır.

COĞRAFI İŞARET VE GELENEKSEL ÜRÜN ADININ HAKSIZ KULLANIMI NASIL ENGELLENİR ?

Coğrafi işaret veya geleneksel ürün adının tescile uygun olmayan bir ürün üzerinde kullanıldığının tespit edilmesi halinde bu uygunsuzluğun giderilmesi için izlenebilecek çeşitli yollar mevcuttur. Haksız kullanım, denetim mercii tarafından gerçekleştirilen rutin denetimlerle veya şikâyet üzerine tespit edilebilir. Tespitin denetim mercii tarafından yapılması halinde, denetim merciiince uygunsuzluğun giderilmesi için gerekli işlemler başlatılır. Uygunsuzluğun tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanım hakkına sahip kişilerce tespiti halinde, gerekli işlemlerin yapılması tescil ettirenden talep edilir. Tescil ettirenin gerekli işlemleri başlatmaması durumunda, kullanım hakkına sahip kişilerce uygunsuzluğun giderilmesi için işlemler başlatılabilir. Denetim mercii haksız kullanım tespit ettiği durumlarda, amblemin ve coğrafi işaret adının ürün üzerinden kaldırılması konusunda uyarı yapabilir. Uyarılara rağmen coğrafi işaret adının kullanılmaya devam edilmesi durumunda tescil ettiren; hukuk mahkemesinden 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 149'uncu maddesinde belirtilen, tecavüzün önlenmesi, tespiti, durdurulması, maddi zararın tazmini, tecavüzün devamının engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması, gerektiğinde imhası gibi hususları talep edebilir. Tecavüz halinde 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu çerçevesinde Tarım ve Orman İl Müdürlüklerine ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde İl Ticaret Müdürlüklerine şikâyetle bulunulabilir.

COĞRAFI İŞARET VE GELENEKSEL ÜRÜN ADI RESMİ AMBLEMELERİ

Amblem kullanımı zorunlu mudur?

Tescilli coğrafi işaret ile birlikte amblemin kullanımı zorunludur. Coğrafi işaret, "Antep Baklavası", "Malatya Kayısı", "Aydın İnciri" gibi ürünlerimizin adları olup, bu adlar ürün üzerinde kullanıldığında, beraberinde amblemin kullanılması zorunludur.

Tescilli geleneksel ürün adının amblesiz kullanımı 6769 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamaktadır. Dolayısıyla tescilli bir geleneksel ürün adı, bir ürün üzerinde geleneksel ürün adı amblemi ile kullanılmadığında, ilgili tescil kapsamına uymak zorunda değildir.

Mevzuatta amblemin ücretle satılamayacağı açıkça belirtilmiştir. Amblem görselleri ve vektörleri TÜRKPATENT resmi internet sayfasındaki <http://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/commonContent/CAmblem> bağlantısından temin edilecektir.

<https://www.turkpatent.gov.tr>

- Amblemin şekli, rengi ve içeriğindeki yazılar değiştirilemez.
- Amblem çapı 15 milimetreden küçük olamaz.

Tescilli ve başvuru aşamasındaki coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adlarına, başvuru süreçleri ve tescil sonrası işlemler ile ilgili detaylı bilgiye nereden ulaşabilirim?

- Detaylı bilgilere www.ci.turkpatent.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Detaylı Bilgi için www.ci.turkpatent.gov.tr Sayfasını Ziyaret Edebilirsiniz;

Detaylı Bilgi için www.turkpatent.gov.tr Sayfasını Ziyaret Edebilirsiniz;